



Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності «Філологія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного
гуманітарного університету
д.ю.н., професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО



«30» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань	<u>03 «Гуманітарні науки»</u>
Спеціальність	<u>035 «Філологія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Філологія</u>
Кваліфікація	<u>Фаховий молодший бакалавр з філології</u>

ОДЕСА

2023 рік

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail:
кандидат педагогічних наук, доцент Таланова Людмила Григорівна	067-75-30-914	ihu.lingtrans@gmail.com

Робоча програма ухвалена на засіданні циклової комісії зі спеціальності

Філологія

Протокол № 1 від 26.08. 2023 року.

Голова циклової комісії

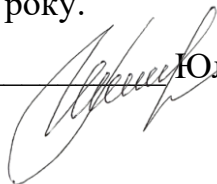


Надія КАБАНЦЕВА

Погоджено педагогічною радою Фахового коледжу

Протокол № 1 від 29.08. 2023 року.

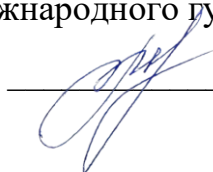
Голова педагогічної ради



Юлія ШАРАПАНОВСЬКА

Узгоджено навчальним відділом Міжнародного гуманітарного університету

Начальник навчального відділу



Лариса РАЙЧЕВА

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЦІЛІ ПРАКТИКИ.....	5
2. ВИМОГИ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ.....	7
2.1. Заплановані результати проходження навчально-ознайомчої практики.....	8
3. БАЗА ПРАКТИКИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ	9
4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ.....	11
4.1. Етапи навчально-ознайомчої практики.....	12
5. ПІДСУМКИ СКЛАДАННЯ ЗАЛІКУ	13
6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	14
Додаток 1 Зразок щоденника навчально-ознайомчої практики.....	15

НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА

Навчально-ознайомча практика проводиться на другому курсі протягом 4 тижнів у 3 семестрі для очної форми навчання.

ВСТУП

1.1. Місце навчально-ознайомчої практики в професійній підготовці здобувачів.

Навчально-ознайомча практика студентів спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня, і є нормативною частиною змісту освіти, що має на меті набуття здобувачами фахової передвищої освіти професійних навичок і вмінь. Цей вид практики передбачає неперервність і послідовність її проведення при одержанні достатнього для професійної діяльності обсягу знань і вмінь відповідно до кваліфікаційної характеристики фахівця певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Організація та проведення навчально-ознайомчої практики відбувається згідно освітньо-професійних програм вищих навчальних закладів освіти за рівнем вищої освіти «фаховий молодший бакалавр». Робоча програма навчально-ознайомчої практики є основним навчально-методичним документом, що визначає проведення практики, надає рекомендації щодо видів, форм і методів контролю рівня знань, умінь і навичок, яких під час її проходження мають набути здобувачі фахової передвищої освіти.

Під час проходження навчально-ознайомчої практики у здобувачів фахової передвищої освіти формується професійна готовність майбутніх перекладачів до самостійної діяльності, яка передбачає усвідомлення шляхів вирішення типових професійних задач та оволодіння уміннями їх реалізації в конкретних умовах в різних сферах діяльності. Практичне ознайомлення здобувача фахової передвищої освіти з умовами безпосередньої праці за фахом сприяє і допомагає формуванню у нього впевненості в своїй фаховій придатності, допомагає виробленню індивідуального режиму праці.

1. МЕТА ТА ЦІЛІ ПРАКТИКИ

Метою навчально-ознайомчої практики є сприяння оптимізації процесу адаптації здобувачів фахової передвищої освіти другого курсу до нових умов навчання та майбутньої професії через ознайомлення з основними напрямками роботи. Цей вид практики є важливою частиною навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поглиблення та закріплення теоретичних знань, що отримують здобувачі фахової передвищої освіти на заняттях, з практичною діяльністю здобувачі в якості перекладачів-початківців, а також отримання нових знань та навичок здобувачів під час безпосередньої практики. У ході навчально-ознайомчої практики здобувачі закріплюють практичні навички у перекладі загальнонаукових і загальнотехнічних мовних явищ, набутих ними також під час практичних занять з практичного курсу основної іноземної мови, оволодіння ними сучасними методами в галузі їх майбутньої професії, формування та поглиблення у них професійних умінь і навичок на базі одержаних у навчальному закладі знань; формування у здобувачів фахової передвищої освіти професійних умінь та навичок перекладу з англійської мови та на англійську мову на базі отриманих теоретичних знань, а також виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності у сфері своєї майбутньої спеціальності.

Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

1. поглибити свої теоретичні знання:

- основ теорії перекладу основної іноземної мови;
- усіх аспектів основної іноземної мови (граматики, лексикології та стилістики);
- ознайомитись з роботою перекладача, практичним інструментарієм (словниками, довідниками, онлайн-ресурсами тощо);
- способів перекладу різних мовних і мовленнєвих явищ.

2. удосконалити вміння та навички перекладу, а саме:

- правильно аналізувати граматичну будову англомовного речення;
- визначати граматичні та лексичні труднощі перекладу та адекватно перекладати речення з такими труднощами;
- надати тести оригіналу та перекладу для порівняльного аналізу;
- ознайомитись з вимогами щодо термінів, правилами перекладацької етики;

Завдання практики:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань здобувачів фахової передвищої освіти про професійну діяльність в галузі перекладу;
- формування умінь раціонально розподіляти час, виконувати заплановане;
- сформуванню уявлення здобувачів фахової передвищої освіти про сфери застосування їхньої майбутньої професійної діяльності;
- мотивувати здобувачів до розвитку і закріплення професійно значущих якостей, формування стійких моральних поглядів на професію перекладача;
- формувати вміння здійснювати психологічну саморегуляцію поведінки й діяльності;
- вчити осмислювати та застосовувати здобувачами на практиці теоретичні знання, усвідомлювати їхню значимість для успішної професійної діяльності;
- виробляти у здобувачів вміння спостерігати та аналізувати професійну діяльність та поведінку фахівців.

За результатами проходження практики здобувачи фахової передвищої освіти повинні знати:

- структуру установи, організації, закладу освіти, основні види задач, що розв'язує база практики;
- основні категорії та види перекладу;
- особливості перекладацької діяльності;
- особливості формування мовленнєвих умінь та навичок іноземною мовою;
- принципи побудови наукового дослідження та наукової роботи; основні джерела наукової інформації зі спеціальності
- сучасні методи збирання і обробки інформації

2. ВИМОГИ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ

У процесі проходження навчально-ознайомчої практики практики формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 04 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 05 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 02 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 04 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються (ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК 06 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування(офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 02 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН05 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

2.1 Заплановані результати проходження навчально-ознайомчої практики:

Знання:

- структури установи, організації, закладу освіти, основні види задач, що розв'язує база практики;
- особливості формування мовленнєвих умінь та навичок іноземною мовою;
- застосування професійної компетенції у галузі, в яких здійснюється діяльність;

Розуміння:

- розрізняти різні стилістичні реєстри в усному та письмовому спілкуванні з друзями, незнайомцями, колегами, працедавцями та з людьми різного віку і соціального статусу, маючи при цьому різні наміри спілкування;
- називати предмети та явища, визначати та описувати мовні та позамовні ситуації.

Застосування знань (вміння):

- поглиблення своїх теоретичних знань усіх аспектів мови (граматики, лексикології та стилістики);
- розуміння основних теорій науково-технічного перекладу;

- володіння своїми практичними вміннями та навичками в іншомовному спілкуванні;
- подолання мовних труднощів при спілкуванні з носіями мови;
- знання елементів культури країни, мова якої вивчається;
- розуміння особливостей міжкультурної комунікації.

3. БАЗА ПРАКТИКИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ

Навчально-ознайомча практика переважно проводиться в бюро перекладів, міжнародних компаніях, або, за необхідністю, в інших установах. Здобувачі фахової передвищої освіти перекладають документи, які надані безпосередньо на базі практики. Кількість перекладаних документів має складати до 10.

До початку навчально-ознайомчої практики здобувачі зобов'язані:

- ознайомитися із змістом програми практики;
- взяти участь в установчій конференції, до проведення якої залучаються керівники бази практики;
- одержати у керівника практики від фахового коледжу направлення на практику, індивідуальне завдання, програму практики, щоденник та проконсультуватися щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики.

Під час проходження практики здобувачі повинні:

- вивчити правила охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії на базі практики та суворо їх дотримуватися;
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, які діють на базі практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- заповнювати щоденник практики, в якому фіксувати як позитивні, так і негативні враження.

Оформлення результатів проведення практики:

Для обліку виконаної роботи кожний здобувач веде щоденник практики, в якому він записує короткий зміст і терміни виконаної роботи. Записи здійснюються в день виконання завдань і підтверджуються підписом безпосереднього керівника практики.

Після завершення навчально-ознайомчої практики здобувач фахової передвищої освіти подає керівникові для перевірки таку документацію:

1. Щоденник проходження практики. (див. додаток 1)
2. Письмовий звіт про виконання програми та індивідуального плану практики. Звіт про проходження практики обсягом до 10 сторінок формату А4 містить конкретний опис виконаної здобувачем роботи (виконані під час проходження практики переклади)
3. Мати зразки своїх перекладів обсягом до 10 документів.

Обов'язки керівника практики від організації (підприємства).

Керівник практики від організації (підприємства) - бази практики зобов'язаний:

- здійснювати методичне керівництво і надавати допомогу здобувачам фахової передвищої освіти в одержанні необхідних матеріалів для виконання програми практики;
- контролювати роботу здобувачів фахової передвищої освіти, ведення ними щоденників практики і додержання трудової дисципліни;
- інформувати керівника практики від коледжу в разі порушення здобувачем фахової передвищої освіти трудової дисципліни;
- перевіряти звіти про практику, давати письмові характеристики на здобувачів фахової передвищої освіти з оцінкою їх ставлення до роботи, дотримання ними трудової дисципліни, рівня теоретичної і практичної підготовки.

Керівник практики від організації (підприємства) перевіряє складений та оформлений відповідно до вимог звіт про практику, засвідчує його підписом і печаткою. У щоденнику коротко характеризує діяльність здобувача фахової передвищої освіти за час проходження практики.

Підведення підсумків практики:

Після закінчення практики здобувач фахової передвищої освіти подає наступні документи:

- індивідуальний план роботи студента-практиканта з помітками про виконання кожного виду роботи та оцінкою за підписом викладача;
- звіт щодо виконання перекладів у письмовій формі;
- зразки своїх перекладів обсягом до 10 документів.

Оцінювання за підсумками практики проводиться на підставі щоденника, оформленого відповідно до встановлених вимог, письмових перекладів, виконаних студентом під час проходження практики та відзиву керівника практики від бази практики. За підсумками атестації виставляється оцінка. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості виконаних перекладів, рівня знань та рівня захисту студента за шкалою ЗАЛК («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, яка характеризує успішність студента.

З метою об'єктивної оцінки знань та умінь, набутих здобувачами фахової передвищої освіти під час проходження практики, захист практики проводиться з урахуванням критеріїв.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента та враховується за результатами підсумкового семестрового контролю.

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Навчально-ознайомча практика здійснюється у вигляді роботи із словниками та довідниками, порівняльного аналізування тексту оригіналу та перекладу (англомовний текст з перекладом українською чи навпаки).

Процедура проходження практики складається з таких етапів (види роботи на кожному етапі практики наведено у таблиці 3.1):

- підготовчий етап;
- ознайомлення здобувачів з роботою перекладача;

- робота з практичним інструментарієм;
- порівняльний аналіз тексту оригіналу та перекладу
- підготовка звіту про проходження практики;
- захист.

Таблиця 1

4.1 Етапи навчально-ознайомчої практики

№	Етапи практики	Види роботи під час практики
1.	Підготовчий етап	Участь у настановчому інструктажі, ознайомлення з програмою практики та необхідними навчально-методичними матеріалами. Розподіл індивідуальних завдань
2.	Ознайомлення з роботою перекладача	Вивчення правил перекладацької етики
3.	Робота з практичним інструментарієм	Виконання роботи із словниками, довідниками, онлайн-ресурсами тощо
4.	Порівняльний аналіз тексту оригіналу та перекладу	Укладання вокабуляру до кожного тексту, аналіз перекладу з мови оригіналу, видокремлення відмінностей
5.	Постперекладацький аналіз	Здійснити редагування перекладених текстів
6.	Завершальний етап	Оформлення письмового звіту. Захист результатів практики.

5. ПІДСУМКИ СКЛАДАННЯ ЗАЛІКУ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувач фахової передвищої освіти, який не виконав програму практики з поважних, підтверджених документально, причин, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Петрова Н., Плиса Г., Жигун Т. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила. ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Київ, 2014. 15 с.
2. Казанчан А., Мішуков О. Ділова документація у вищій школі: Навчально- методичний посібник. Херсон, Айлант, 1999. 246 с.
3. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову: навчальний посібник – довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2002. 564с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. К.: Юніверс, 2003. 446 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.
7. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання і захисту: Навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. К.: Курс. 1999. 56 с.
8. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах підруч. для студ. вищ. навч. закладів, 2002. 327 с.
9. Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Академія, 2010. 328 с.
10. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Національний педагогічний університет і Р-1. М.П. Драгоманова, 1997. 154 с.
11. Сидоренко В.К., Кулик Е.В. Дипломна робота у вищих педагогічних закладах освіти: Навчально-методичний посібник зі спеціальності "ПМСО. Трудове навчання". Укладачі К., 2001. 44 с.

Зразок щоденника навчально-ознайомчої практики

6. Правила ведення й оформлення щоденника

6.1. Щоденник — основний документ студента під час проходження практики.

6.2. Коли студент проходить практику за межами міста, у якому знаходиться вуз, щоденник для нього є також посвідченням про відрадженьня, що підтверджує тривалість перебування студента на практиці.


6.3. Під час практики студент щодня коротко чорнилом повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики. Тут же в загальній послідовності відображає й діяльність з громадсько-політичної практики. Докладні записи веде в робочих зошитах, які є продовженням щоденника.

6.4. Не рідше як раз на тиждень студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від вузу й від підприємства, які перевіряють й підписують записи, що їх зробив студент.

6.5. Після закінчення практики щоденник разом із звітом має бути переглянутий керівниками практики, які складають відгуки й підписують його.

6.6. Оформлений щоденник разом із звітом студент повинен здати на кафедру.
Без заповненого щоденника практика не зараховується.

Міністерство освіти і науки України
Міжнародний гуманітарний університет



ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

студента _____ (вид і назва практики)

Інститут, факультет, відділення _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Кафедра _____

освітній рівень _____

напря́м підготовки (спеціальність) _____

освітня програма _____

_____ курс, група _____

